Seat No. : _______________

JA-102

January-2018

B.Ed., Sem.-I

B-111 : Accountancy
(New)

Time : 3 Hours] **[Max. Marks : 70**

1. (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ **એક** પ્રશ્નનો આશરે **500** શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : **8**
   (1) નામું એટલે શું ? તેની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી, નામાનાં હેતુઓની ચર્ચા કરો.
   (2) ઉચ્ચતર માધ્યમિક કક્ષાએ નામાનાં મૂળતત્ત્વોનાં શિક્ષણનું મહત્ત્વ સમજાવો.

   (B) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ **બે** પ્રશ્નોના આશરે **125** શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : **6**
   (1) નામાનું કાર્યક્ષેત્ર જણાવો.
   (2) "વિદ્યાર્થીઓ નામાનાં મૂળતત્ત્વો વિષયમાં કૌશલ્ય કેળવે" એ સામાન્ય હેતુનાં વિશિષ્ટ હેતુઓ અને અપેક્ષિત વર્તન-પરિવર્તન જણાવો.
   (3) વિશિષ્ટ હેતુઓ એટલે શું ? વિશિષ્ટ હેતુનાં લક્ષણો જણાવો.

2. (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ **એક** પ્રશ્નનો આશરે **500** શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : **8**
   (1) ધોરણ-11 નો કોઈ એક એકમ પસંદ કરી, પ્રશ્નપ્રવાહિતા કૌશલ્ય આધારિત માઈક્રોપાઠ આયોજન તૈયાર કરો.
   (2) નિદર્શન પદ્ધતિ એટલે શું ? તેનાં લાભ અને ગેરલાભ જણાવો.

   (B) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ **બે** પ્રશ્નોના આશરે **125** શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : **6**
   (1) માઈક્રોટીચિંગનું મહત્ત્વ ટૂંકમાં સમજાવો.
   (2) વ્યાખ્યાન પદ્ધતિનાં અસરકારક ઉપયોગમાં શિક્ષકની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
   (3) પાઠ આયોજન તૈયાર કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાનાં ઘટકો જણાવો.

3. (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ **એક** પ્રશ્નનો આશરે **500** શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : **8**
   (1) (i) નિહાર કોર્પોરેશનનાં ચોપડામાં તા. 1-4-14 ના રોજ યંત્ર ખાતાની બાકી ₹ 65,000 છે. કંપની દર વર્ષે 10% લેખે ઘટતી જતી બાકીની પદ્ધતિએ ઘસારો ગણે છે. તા. 30-9-14 ના રોજ યંત્ર તેની ચોપડે કિંમત પર 10% નુકશાન સાથે વેચી દીધું.
   ઉપરની વિગત પરથી કંપનીનાં ચોપડે જરૂરી આમનોંધ અને યંત્ર ખાતું તૈયાર કરો. (બા.જે. જરૂરી નથી)

@geniusguruji

(ii) અવિનાશ એન્ટરપ્રાઈઝના ચોપડામાં તા. 1-4-2015 નાં રોજ યંત્ર ખાતાની બાકી ₹ 65,000 છે. આ યંત્ર 5 વર્ષ પહેલા ખરીદવામાં આવેલું હતું. આ યંત્ર પર સરખા હપતાની પદ્ધતિએ ઘસારો ગણતા, અત્યાર સુધી માંડી વાળેલ કુલ ઘસારો ₹ 55,000 છે, તો યંત્રની પડતર કિંમત તથા વાર્ષિક ઘસારાની રકમ શોધો.

(2) નીચેના પારિભાષિક શબ્દો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

(i) દેવાદારો, (ii) લેણદારો, (iii) ઉપાડ, (iv) મૂડી

(B) નીચે આપેલ પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ **બે** પ્રશ્નોના આશરે **125** શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : **6**

(1) હિસાબી પદ્ધતિનાં હેતુઓની ચર્ચા કરો.

(2) સામાન્ય અનામત અને જોગવાઈ વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

(3) પટેલ સોનલે શરૂ કરેલ પટેલ ટ્રેડર્સના ધંધાના વ્યવહારો પરથી આમનોંધ લખો :

2014 જુલાઈ

(i) ₹ 50,000 રોકડા, ₹ 20,000 ના દેવાદારો, ₹ 10,000 નો માલ સ્ટોક તથા ₹ 5,000 ના લેણદારો લાવી ધંધો શરૂ કર્યો.

(ii) વિજ્યા બેન્કમાં ₹ 20,000 રોકડા ભરી ખાતું ખોલાવ્યું.

(iii) ₹ 20,000નો માલ જુલી પાસેથી 10% વેપારી વટાવે અને 10% રોકડ વટાવે ખરીદ્યો. અડધાં નાણાં ચેકથી ચૂકવ્યા.

4. (A) નીચે આપેલ પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ **એક** પ્રશ્નનો આશરે **500** શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : **8**

(1) વડોદરાની ફલક કેમિકલ્સ કંપનીએ 3,00,000 ઈક્વિટી શેર, શેરદીઠ ₹ 100 લેખે, જાહેર જનતામાં બહાર પાડ્યા હતા. કંપનીએ અરજી વખતે શેરદીઠ ₹ 40, મંજૂરી વખતે શેરદીઠ ₹ 35 તથા પ્રથમ અને આખરી હપ્તા પેટે શેરદીઠ ₹ 25 લેવાનું નક્કી કર્યું હતું.

કંપનીને કુલ 3,20,000 ઈક્વિટી શેરની અરજીઓ મળી. તેમાંથી 20,000 ઈક્વિટી શેર નામંજૂર કરી તેના પરની રકમ અરજદારોને પરત કરવામાં આવી. પ્રણવ નામના શેરહોલ્ડર કે જેના 3000 ઈક્વિટી શેર કંપનીએ મંજૂર કર્યા હતા, તેણે શેરમંજૂરી વખતે, પ્રથમ અને આખરી હપ્તાનાં નાણાં પણ મોકલી આપ્યાં હતાં.

આ સિવાય મંજૂરી તથા હપ્તા વખતે લેણી થતી રકમો યોગ્ય સમયે મંગાવવામાં આવી હતી અને તે રકમ સમયસર પૂરેપૂરી મળી ગઈ હતી. ઉપરના વ્યવહારોની આમનોંધ કંપનીના ચોપડામાં દર્શાવો.

@geniusguruji

(2) ગોવિંદ અને ગોપાલ તા. 1-4-2016 ના રોજ ભાગીદારી પેઢી શરૂ કરે છે. ભાગીદારોને મૂડી પર 5% વ્યાજ આપવાનું છે અને ગોપાલને કમિશન આપ્યા બાદ વધતા નફાના 10% લેખે કમિશન આપવાનું છે. ભાગીદારો નફો-નુકસાન અનુક્રમે 3 : 2 ના પ્રમાણમાં વહેંચે છે. બિનઅનુભવી હિસાબનીશે તૈયાર કરેલા નીચેના વેપાર અને નફા-નુકસાન ખાતામાં ઘણી ભૂલો છે. તમને આપેલા વેપાર ખાતું અને નફા-નુકસાન ખાતું, મિલકતો અને દેવાંની યાદી તથા અન્ય માહિતી પરથી સુધારેલા વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

ઉધાર તા. 31-3-17 ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષનું વેપાર ખાતું અને નફા-નુકસાન ખાતું જમા

વિગત		રકમ (₹)	વિગત		રકમ (₹)
ખરીદી	2,48,600		વેચાણ	3,32,400	
+ માલ પરત જમા	2,400		– માલ પરત ઉધાર	600	3,31,800
	2,51,000		મળેલ વ્યાજ	600	
+ આખર સ્ટોક	50,000	3,01,000	+ મળેલો વટાવ	800	1,400
મજૂરી		11,200	ચોખ્ખી ખોટ		27,200
આવકમાલ ગાડાભાડું	8,000				
– જાવકમાલ ગાડાભાડું	4,000	4,000			
પગાર		18,000			
ભાડું		12,000			
ટપાલ ખર્ચ		600			
પરચૂરણ ખર્ચ		1,200			
ટેલીફોન ખર્ચ		1,600			
ગોવિંદનો ઉપાડ		6,000			
ગોપાલનો ઉપાડ		4,800			
		3,60,400			**3,60,400**

તા. 31-3-2017 ના રોજની મિલકતો અને દેવાંની સ્થિતિ નીચે મુજબ છે :

મિલકતો : સ્ટોક ₹ 50,000, દેવાદારો ₹ 1,00,000, ફર્નિચર ₹ 20,000, મકાન ₹ 50,000, હાથ પર રોકડ ₹ 6,000, બેંક સિલક ₹ 24,000

દેવાં : લેણદારો ₹ 40,000, દેવીહૂંડીઓ ₹ 14,000, ગોવિંદની મૂડી ₹ 1,00,000, ગોપાલની મૂડી ₹ 30,000

હવાલા : (1) ઘાલખાધ ₹ 2,800 માંડી વાળો. (2) દેવાદારો પર 2% લેખે વટાવ અનામતની જોગવાઈ કરો. (3) ₹ 7,200 ઘાલખાધ અનામત રાખો. (4) ફર્નિચર અને મકાન પર 5% લેખે ઘસારો ગણો.

@geniusguruji

(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ **બે** પ્રશ્નોના આશરે **125** શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : **6**

(1) શેર અને ડિબેન્ચર વચ્ચેનો તફાવત આપો.

(2) શેરમૂડીનું વર્ગીકરણ ટૂંકમાં સમજાવો.

(3) નીચેની માહિતી પરથી વંદના અને રાધિકાની ભાગીદારી પેઢીની પાઘડીની કિંમત છેલ્લાં પાંચ વર્ષના ભારિત સરેરાશની ત્રણ વર્ષની ખરીદીને આધારે નક્કી કરો :

વર્ષ	**નફો (₹)**
2012-13	40,000
2013-14	60,000
2014-15	75,000
2015-16	90,000
2016-17	1,20,000

5. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : **14**

(1) નામાનાં સામાન્ય હેતુઓ જણાવો. (કોઈ બે)

(2) સૂક્ષ્મ અધ્યાપન એટલે શું ?

(3) પ્રશ્ન-પ્રવાહિતા કૌશલ્યનો અર્થ જણાવો.

(4) સિમ્યુલેસન પાઠનો સમય કેટલો હોય છે ?

(5) ઉદાહરણ કૌશલ્યનું મહત્ત્વ જણાવો.

(6) નિગમન પદ્ધતિનો અર્થ જણાવો.

(7) કસર એટલે શું ?

(8) પાઘડીનાં મૂલ્યાંકનને અસર કરતાં કોઈ બે પરિબળો જણાવો.

(9) મહેસૂલી અનામતનાં પ્રકાર જણાવો.

(10) અદશ્ય મિલકત એટલે શું ? ઉદાહરણ જણાવો.

(11) ડિબેન્ચરના મુખ્ય પ્રકારો જણાવો.

(12) આમનોંધ લખો : ઈલેક્ટ્રોનિક કાંટો ₹ 4,000 માં ખરીદ્યો.

(13) રોકડ વટાવ અને વેપારી વટાવ વચ્ચેનો મુખ્ય તફાવત જણાવો.

(14) શેર જપ્તી એટલે શું ?

@geniusguruji

Seat No. : _______________

JA-102

January-2018

B.Ed., Sem.-I

B-111 : Accountancy
(New)

Time : 3 Hours] **[Max. Marks : 70**

1. (A) Answer any **ONE** question in about **500** words : **8**
   (1) What is Accountancy ? Clarify the concept and discuss the objectives of accountancy.
   (2) Explain the Importance of teaching of elements of Accountancy at higher secondary level.

   (B) Answer any **TWO** questions in about **125** words : **6**
   (1) State the scope of Accountancy.
   (2) "Students develop the skill in Elements of accountancy. Mention specific objective and expected behavioral changes of this general objective.
   (3) What is specific objective ? State the characteristics of specific objectives.

2. (A) Answer any **ONE** question in about **500** words : **8**
   (1) Prepare a micro lesson plan on the basis of Skill of Questionnaire on any topic of Std-11.
   (2) What is Demonstration Method ? Give its merits and demerits.

   (B) Answer any **TWO** questions in about **125** words : **6**
   (1) Explain in brief the importance of micro teaching.
   (2) Explain the role of a teacher in effective use of Lecture Method.
   (3) State the elements to be kept in mind while preparing lesson plan.

3. (A) Answer any **ONE** question in about **500** words : **8**
   (1) (i) Nihar corporation has balance in machine account ₹ 65,000 on 1-4-14. Company charges depreciation every year at 10% under reducing balance method. On 30-9-14 machine was sold at 10% loss on book value.
   From the above information pass necessary journal entries and prepare machine account in the books of company. [Narration Not Required]

@geniusguruji

(ii) There is Balance in Machine account of ₹ 65,000 in the books of Avinash Enterprise on 1-4-2015. This machine was purchased five years back. On this machine depreciation was computed as per straight line method and total written off depreciation is ₹ 55,000. Calculate annual amount depreciation and cost of machine.

(2) Explain the following terms with example.

(i) Debtors, (ii) Creditors, (iii) Drawings, (iv) Capital

(B) Answer any **TWO** questions in about **125** words : **6**

(1) Discuss the objectives of accountancy.

(2) Write difference between General Reserve and Provision.

(3) Write journal entry of business commenced by Patel Sonal with a name of Patel Traders: 2014 July.

(i) Brought ₹ 50,000 cash, debtor ₹ 20,000, stock of goods ₹ 10,000 and creditors of ₹ 5,000 and commenced business.

(ii) Deposited cash ₹ 20,000 with Vijaya Bank and opened account.

(iii) Goods of ₹ 20,000 purchased from Julee at 10% trade discount and 10% cash discount. Paid half amount by cheque.

4. (A) Answer any **ONE** question in about **500** words : **8**

(1) Falak Chemical Company of Vadodara issued for public subscription 3,00,000 equity shares of ₹ 100 each. The company decided to collect ₹ 40 per share with application, ₹ 35 per share on allotment and ₹ 25 per share on first and final call.

Company received applications for total 3,20,000 equity shares. Out of the applications, the company rejected applications for 20,000 shares and refunded application money thereof. Pranav, a shareholder of the company who has allotted 3000 equity shares by the company, had paid amount due on first and final call in advance along with allotment money.

Except this, allotment money and call money were called up at appropriate time and were all paid on due dates. Show journal entries in respect of above transactions in the books of the company.

@geniusguruji

(2) Govind and Gopal had started partnership firm on 1-4-2016. Partners are entitled for 5% interest on capital. 10% commission is payable to Gopal on profit, after deduction of commission from the profit, Partners sharing profit-loss in the proportion of 3:2. There are several mistakes in the Trading Account and Profit-Loss Account prepared by an unexperienced accountant. You are asked to prepare revised annual accounts from the given trading account, profit-loss account and list of assets and liabilities and other information.

Dr. **Trading Account and Profit and Loss Account as on. 31-3-17** **Cr.**

Particular		**Amt. (₹)**	**Particular**		**Amt. (₹)**
To Purchase	2,48,600		By Sales	3,32,400	
+ Goods returned credit	2,400		– Goods returned debit	600	3,31,800
	2,51,000		By Interest	600	
+ Closing stock	50,000	3,01,000	+ Discount received	800	1,400
To Wages		11,200	By Net loss		27,200
To Carriage inward	8,000				
– To carriage outward	4,000	4,000			
To Salary		18,000			
To Rent		12,000			
To Postage expense		600			
To Sundry expense		1,200			
To Telephone expense		1,600			
To Govind's drawing		6,000			
To Gopal's drawing		4,800			
		3,60,400			**3,60,400**

The position of assets and liabilities as on 31-3-2017 was as follows :

Assets : Stock ₹ 50,000, debtors ₹ 1,00,000, furniture ₹ 20,000, building ₹ 50,000, cash on hand ₹ 6,000, bank balance ₹ 24,000

Liabilities : Creditors ₹ 40,000, bills payable ₹ 14,000, capital of Govind ₹ 1,00,000, capital of Gopal ₹ 30,000

Adjustments : (1) Write off bad debts of ₹ 2800. (2) Provide 2% discount reserve on debtors. (3) Maintain bad debts reserve of ₹ 7200. (4) Provide 5% depreciation on furniture and building.

@geniusguruji

(B) Answer any **TWO** questions in about **125** words : **6**

(1) Distinguish between share and debenture.

(2) Explain in short the classification of share capital.

(3) From the following information of Vandana and Radhika's firm determine the value of goodwill on the basis of 3 years purchase of last five years weighted average profit.

Year	Profit (₹)
2012-13	40,000
2013-14	60,000
2014-15	75,000
2015-16	90,000
2016-17	1,20,000

5. Answer the following questions : **14**

(1) Write any two general objectives of Accountancy.

(2) What is Micro-Teaching ?

(3) Give meaning of Skill of Questionnaire.

(4) How much time is for Samuelson plan ?

(5) State the importance of Skill of Illustration.

(6) Give meaning of Deductive Method.

(7) What is Allowance ?

(8) State any two factors affecting the valuation of Goodwill.

(9) State the types of Revenue Reserve.

(10) What is Intangible Asset ? Give Example.

(11) State main types of debenture.

(12) Write Journal entry : Purchase Electronic weighing machine of ₹ 4,000.

(13) State the main difference between Cash Discount and Trade Discount.

(14) What is share forfeiture ?

@geniusguruji